

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

PROJEKTŲ, FINANSUOTINŲ PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014-2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „ŪKIO IR VERSLO PLĖTRA“ VEIKLĄ „PARAMA BIODUJŲ GAMYBAI IŠ ŽEMĖS ŪKIO IR KITŲ ATLIEKŲ“, IX ATRANKOS KOMITETO 2020 M. VASARIO 4 D. POSĖDŽIO PROTOKOLO
NUTARIAMOJI DALIS

2020 m. vasario 4 d. Nr. 8D – 48 (5.50)
Vilnius

SVARSTYTA. Dėl projektų, pateiktų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklą „Parama biodujų gamybai iš žemės ūkio ir kitų atliekų“, tinkamumo gauti paramą.

NUTARTA. Atsižvelgiant į Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) pateiktas projektų vertinimo ataskaitas, teikti šias rekomendacijas:

1. Neskirti paramos šiems projektams:

Eil. Nr.	Paraiškos kodas	Pareiškėjo pavadinimas	Rekomendacijos
1	2	3	4
PRIEMONĖS „ŪKIO IR VERSLO PLĖTRA“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA INVESTICIJOMS, SKIRTOMS NE ŽEMĖS ŪKIO VEIKLAI KURTI IR PLĖTOTI“ VEIKLA „PARAMA INVESTICIJOMS, SKIRTOMS EKONOMINĖS VEIKLOS KŪRIMUI IR PLĖTRAI“			
1.	19BG-KS-17-1-03584- PR001	Gintaras Žilėnas	<p>Gintaro Žilėno 2017 m. spalio 31 d. pateiktai paramos paraiškai Nr. 19BG-KS-17-1-03584- PR001 pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklą „Parama biodujų gamybai iš žemės ūkio ir kitų atliekų“ parama neskiriama, nes neatitinka Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos „Parama biodujų gamybai iš žemės ūkio ir kitų atliekų“ įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. 3D-632 (toliau – įgyvendinimo taisyklės), 16.6 16.7, 16.14 papunkčiuose nustatytų tinkamumo gauti paramą kriterijų.</p> <p>Įgyvendinimo taisyklių 43 punkte nustatyta, kad paramos paraiškų pildymas, registravimas ir vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Administravimo taisyklių 43 punkte nurodyta, kad jeigu dėl paramos paraiškoje pateiktos neišsamios ar netikslios informacijos, trūkstamų dokumentų Mokėjimo agentūra negali įvertinti paramos paraiškos, ji turi paprašyti pareiškėjo pateikti papildomus dokumentus ir (arba) informaciją. Gali būti prašoma pateikti tik tuos dokumentus ir informaciją, kuri yra būtina atitikčiai tinkamumo sąlygoms, atrankos</p>

		<p>kriterijams ir išsipareigojimams įvertinti ir kurios nėra valstybės registruose ar kitose valstybės informacinėse sistemose, registruotuose www.registrai.lt, ir kurios duomenys yra prieinami Mokėjimo agentūrai. Mokėjimo agentūra prašymą pareiškėjui pateikti papildomus dokumentus paskelbia 39 punkte nurodytu būdu. Prašyme pateikti papildomus dokumentus ir (arba) informaciją turi būti nurodytas 5–10 darbo dienų terminas, priklausomai nuo prašomos pateikti informacijos apimties. Prašyme pateikti papildomus dokumentus ir (arba) informaciją nurodytas terminas gali būti pratęstas, jeigu pareiškėjas dėl prašomų dokumentų ir (arba) informacijos turi kreiptis į trečiuosius asmenis. Pareiškėjo iniciatyva paramos paraiškos ir prie jos pridedamų dokumentų keitimai nėra leidžiami, išskyrus akivaizdžias klaidas ir kontaktinių duomenų pasikeitimą.</p> <p>Administravimo taisyklių 47 punkte nustatyta, jog paraiškos atrankos kriterijai bei tinkamumas gauti paramą vertinami pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Mokėjimo agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamosi registruose esančiais duomenimis.</p> <p>Įgyvendinimo taisyklių 16.6 papunktyje nustatyta, kad pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – nuosavas lėšas, skolintas lėšas, paramos lėšas, iš veiklos gautinas lėšas – kuris turi būti pagrįstas verslo plano finansinių ataskaitų duomenimis ir (arba) nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant kredito įstaigos paskolos suteikimo galimybę patvirtinančius dokumentus, o iki paramos sutarties pasirašymo pareiškėjas turi pateikti su kredito įstaiga pasirašytą paskolos arba išperkamosios (finansinės) nuomos sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis. Informacija dėl finansavimo šaltinio pagrindimo yra aktuali ne ilgiau kaip 6 mėnesius.</p> <p>Paraiškos vertinimo metu, vadovaujantis paraiškoje pateiktais duomenimis, nustatyta, kad bendra projekto vertė su PVM yra 3 559 015 Eur, prašoma paramos suma 1 600 000 Eur. Paraiškos VI skyriaus „Projekto finansavimo šaltiniai“ lentelėje pareiškėjas nurodė, kad projektas bus finansuojamas paramos lėšomis – 1 600 000 Eur (visų 4 etapų parama), nuosavomis pareiškėjo lėšomis – 1 226 695 000 Eur (iš veiklos planuojamos gauti lėšos) bei planuojama gauti banko paskola – 800 000 Eur (pateiktas atnaujintas Luminor banko 2017 m. spalio 31 d. raštas Nr. 2017/30.138-29-3876).</p> <p>Paraiškos II skyriaus „Informacija apie projektą, kuriam prašoma paramos“ 5 eilutėje „Bendra projekto vertė su PVM“ nurodyta 3 626 695 Eur, tačiau mažiausią kainą pasiūliusio tiekėjo UAB „Gersta“ komerciniame pasiūlyme nurodyta biodujų jėgainės komplekso statybos vertė yra 3 559 015 Eur.</p>
--	--	---

			<p>Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) vadovaudamasi Administravimo taisyklių 43 punktu, 2019 m. rugsėjo 11 d. pareiškėjui išsiuntė paklausimą Nr. S-PP-0306963 (toliau – Paklausimas Nr. 4), kuriame nurodė, kad projekto finansavimui gali būti panaudotos tik 3-jų etapų paramos lėšos (todėl jos gali sudaryti 1 333 090,00 Eur) ir paprašė patikslinti paraiškos VI skyriaus „Projekto finansavimo šaltiniai“ lentelę, užtikrinant projekto finansavimą 3 559 015 Eur sumai.</p> <p>Pareiškėjas su 2019 m. spalio 10 d. atsakymu (reg. Nr. BR5.1 – 14309) atsiuntė patikslintą finansavimo šaltinių lentelę, kurioje pakeitė projekto vertę iš 3 559 015 Eur į didesnę – 3 626 695 Eur (neaišku kokių pagrindų), paramos lėšas, skirtas projekto finansavimui padidino nuo 1 584 744 Eur iki 1 600 000 Eur (už visus 4 etapus nuo didesnės projekto vertės), nors projekto finansavimui gali būti skirtos 3-jų etapų lėšos – 1 333 090 Eur, iš veiklos planuojamas gauti lėšas iš 1 161 675 padidino į 1 226 695 Eur, tačiau projekto finansavimui įskaičius banko paskolą 800 000 Eur, reikėtų 1 425 925 Eur nuosavų lėšų. Verslo plano X skyriaus „Finansinės ataskaitos“ pinigų srautų prognozinės ataskaitos duomenimis grynieji pagrindinės veiklos srautai (apyvartinės lėšos) 2021 m. sudaro tik 488 014 Eur.</p> <p>Administravimo taisyklių 37 punkte nurodyta, kad prašoma paramos suma negali būti keičiama. Numatytos investicijos po paramos paraiškos pateikimo iki paramos sutarties sudarymo arba sprendimo skirti paramą priėmimo, kai paramos sutartys nesudaromos, negali būti keičiamos, išskyrus atvejį, kai paramos paraiškos vertinimo metu Mokėjimo agentūra nustato, kad būtina keisti investicijos techninius parametrus.</p> <p>Projekto finansavimas neužtikrintas 937 911 Eur sumai (3 559 015 Eur (projekto vertė) - 1 333 090 Eur (paramos lėšos) - 488 014 Eur (iš veiklos planuojamos gauti lėšos) – 800 000 Eur (banko paskola)= 937 911 Eur).</p> <p>Taisyklių 16.7 papunktyje nurodyta, kad pareiškėjas yra tinkamas paramai gauti, jeigu neturi išsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokesstinis ginčas). Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu.</p> <p>Pareiškėjo Paklausimu Nr. 4 buvo paprašyta likviduoti skolą Valstybinio socialinio draudimo fondui (toliau – SODRA).</p> <p>Pareiškėjas su 2019 m. spalio 10 d. atsakymu (reg. Nr. BR5.1 – 14309) atsiuntė Luminor banko lėšų pervedimo nurodymą su nuoroda Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos apmokėti 7000 Eur sumą. Luminor banko lėšų pervedimo dokumento pabaigoje nurodyta: „Mokėjimo nurodymas banke yra pateiktas, bet nepatvirtintas mokėtojo ir neįvykdytas“.</p>
--	--	--	--

			<p>Vadovaujantis NMA Pareiškėjų registravimo informacinės sistemos (PRIS) duomenimis nustatyta, kad 2019 m. lapkričio 19 d. pareiškėjas skolos nelikvidavo ir yra skolingas SODRAI.</p> <p>Taisyklių 16.14 papunktyje nurodyta, kad paramos gavėjas yra tinkamas paramai gauti, jeigu verslo plane įrodo, kad ūkis atitinka ekonominio gyvybingumo rodiklius, nustatytus Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Ekonominio gyvybingumo taisyklės).</p> <p>Ekonominio gyvybingumo taisyklių 13 punkte nurodyta, kad ūkio subjektai laikomi netinkamais finansinei paramai gauti, kaip neatitinkantys ekonominio gyvybingumo tinkamumo kriterijaus, jei planuojamojo laikotarpio metais finansinės atskaitomybės ataskaitose pateikiama informacija tarpusavyje nesusieta (13.2 papunktis); nepagrįstas projekto finansavimas iki paramos gavimo (13.4 papunktis).</p> <p>Pagal paraiškos ir verslo plano bei techninio projekto duomenis nustatyta, kad projekte planuojamam 3 261 728 tūkst. m³ biodujų kiekiui pagaminti (iš kurių vėliau būtų gaminama šilumos ir elektros energija) reikalinga 30 000 t/m mėšlo ir 8 989 t/m žaliosios masės.</p> <p>Su Paraiška buvo pateiktos mėšlo pirkimo sutarys, tačiau vadovaujantis Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro (toliau – ŽŪIKVC) registruose esančiais duomenimis nustatyta, kad jomis nepagrindžiamas gamybai reikalingas mėšlo kiekis.</p> <p>NMA 2018-01-18 paklausimu Nr. BRK-288 „Paklausimas dėl reikiamų dokumentų pateikimo/duomenų tikslinimo“ (toliau – Paklausimas Nr. 1), 2018-03-02 paklausimu Nr. BRK-1036 „Paklausimas dėl reikiamų dokumentų pateikimo/duomenų tikslinimo“ (toliau – Paklausimas Nr. 2), 2019-09-11 paklausimu Nr. S-PP-0306963 „Paklausimas dėl reikiamų dokumentų pateikimo/duomenų tikslinimo“ (toliau – Paklausimas Nr. 3) prašė pareiškėjo patikslinti paraiškoje ir verslo plane nurodytus biodujų gamybai reikalingus žaliavų kiekius pagal kiekius, nurodytus mėšlo tiekėjų sutartyse ir užtikrinti biodujų gamybai reikiamus medžiagų kiekius ir taip užtikrinti paraiškoje ir finansinės atskaitomybės ataskaitose apskaitytas prognozes.</p> <p>Pagal su paraiška pateiktas mėšlo tiekimo sutartis, su 2019-09-27 atsakymu (reg. Nr. BR5.1 -13661) pateiktas papildomas mėšlo tiekimo sutartis nustatyta, kad mėšlo kiekis, gaunamas pagal ilgalaikes sutartis sudarys 19 000 t. 2019-09-27 atsakyme nurodyta (pateikti skaičiavimai), kad mėšlo kiekis, gaunamas iš pareiškėjo ūkio sudarys 14 181 t, o 2021 m. padidinus galvijų skaičių iki 700 vnt., mėšlo gaus</p>
--	--	--	---

			<p>20 552 t</p> <p>Pakartotinai ŽŪIKVC patikrinus mėšlo tiekėjų laikomus gyvulių kiekius nustatyta, kad pagal laikomų gyvulių kiekį ir vidutinę ekskrementų išėigą (nustatyta vadovaujantis „Pažangaus ūkininkavimo taisyklės ir patarimai“ 3.3 priedu, kurie skelbiami https://zum.lrv.lt/uploads/zum/documents/files/pirmas%20leidimas.pdf) tiekėjai gali pristatyti mėšlo tik 15 012 t., o ne 19 000 t. (Vidas Monstvilas gali tiekti tiekimo sutartyje nurodytus 2 000 t mėšlo per metus, ŽŪB „Gražionių bekonas“ gali tiekti 5 000 t mėšlo per metus, Stanislava Krivickienė gali tiekti 7 303 t mėšlo per metus, bet ne 10 000 t, kaip nurodyta mėšlo tiekimo sutartyje, Aistė Žilėnaitė pagal turimą gyvulių kiekį gali tiekti 709 t mėšlo per metus, o ne 2 000 t, kaip nurodyta tiekimo sutartyje, Stasys Januška gyvulių nelaiko, todėl negalės tiekti mėšlo).</p> <p>Pareiškėjas pagal turimą galvijų skaičių (326 vnt.) gaus $326 * 15,4 = 5\,020$ t mėšlo per metus. Iš tiekėjų ir pareiškėjo ūkio biodujų gamybai užtikrintas/ pagrįstas mėšlo kiekis sudarys 20 032 t, tačiau pagal techninio projekto ir verslo plano IV skyriaus „Informacija apie biodujų gamybai naudojamų žaliavų struktūrą“ lentelės duomenis planuojamam pagaminti biodujų kiekiui reikia 30 000 t mėšlo per metus. Pareiškėjas neužtikrina biodujų gamybai reikalingo 9 968 t mėšlo.</p> <p>Balanso prognozinėje ataskaitoje 2020 - 2026 m. galvijų apskaitoma ketvirtadaliu mažiau nei ataskaitiniais (2016 m.) ar paraiškos pateikimo metais, o pelno-nuostolio prognozinėje ataskaitoje „Gyvulių bei kitų gyvūnų ir kito biologinio turto pirkimai“ nuo 2019 m. neprognozuojami, todėl mėšlo kiekis iš ūkininko ūkio nebus užtikrintas, dėl to nebus pagamintas planuojamas biodujų kiekis. Nepagaminus reikiamo biodujų kiekio nebus pagamintas planuojamas elektros ir šilumos kiekis, todėl paraiškoje ir verslo plane planuojamos pardavimo pajamos iš elektros energijos ir šilumos energijos pardavimo nepagrįstos.</p> <p>Techninio projekto aiškinamajame rašte yra nurodyta, kad projektuojama biodujų elektrinė gamins elektrą tik ūkininko sklype esančių pastatų ir statinių aptarnavimui, elektros atidavimas į tinklą nenumatomas. Taip pat nurodyta, kad projektas parengtas vadovaujantis techninėmis sąlygomis, išduotomis AB „Energijos skirstymo operatoriaus“ ESO:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Numatyta elektrinę prijungti prie statytojo vidaus elektros tinklų; 2. Statytojo elektros tinkle suprojektuota techninių priemonių visuma, ribojanti Statytojo generatoriaus generuojamos elektros energijos patekimą į operatoriaus elektros tinklus Parengtas statytojo dalies projektas, su numatytomis statytojo generatoriaus generuojamos į operatoriaus elektros tinklus galią ribojančiomis techninėmis priemonėmis, pateiktas derinimui su operatoriumi. <p>2018 m. vasario 1 d. raštu Nr. 1 atsakydamas į Paklausimo Nr. 1 klausimą, kaip bus uždirbtos pajamos iš elektros energijos pradavimo, jei pagal techninį projektą</p>
--	--	--	---

		<p>elektros perdavimas į tinklą nenumatomas, pareiškėjas nurodė, kad pagrindiniai planuojamos gaminti elektros energijos pirkėjai ŽŪK „Dobilas“, AB „Energijos skirstymo operatorius“ ir kad patvirtinus projektą, planuojama atlikti visus veiksmus, kad elektros energiją galima būtų perduoti ir į tinklą per AB „Energijos skirstymo operatorius“.</p> <p>2018 m. kovo 16 d. raštu Nr. 3 (reg. Nr. BR.5.1-3077) atsakydamas į Paklausimo Nr. 2 klausimą, kam tieks likusią elektros energijos dalį 1 123 000 kWh (pagal elektros tiekimo sutartį ŽŪK „Dobilas“ įsipareigoja pirkti 5 000 000 kWh), nurodė, kad aplinkiniams elektros naudotojams, tačiau nenurodė konkrečių pirkėjų, neaišku ir kas būtų finansiškai atsakingas už tinklų įrengimą.</p> <p>NMA pakartotinai Paklausimu Nr. 4 paprašė paaiškinti kodėl techniniame projekte nurodyta informacija dėl elektros pardavimų, investicijų, išlaidų nesutampa su verslo plano prognozėmis ir planuojamais pardavimais.</p> <p>Pareiškėjas su 2019 m. spalio 10 d. atsakymu (reg. Nr. BR5.1 – 14309) atsiuntė Lesto 2015 lapkričio 24 d. išankstines sąlygas Nr. ITS15-42390, kurios galiojo iki 2016 m. gegužės 20 d., t. y. jau paraiškos teikimo metu (2017 m. spalio 31 d.) buvo negaliojančios. Pareiškėjas paprašė elektros dalies projektą, kuriame bus nurodytas pajungimas į elektros tinklus pateikti po paramos sutarties pasirašymo, kadangi projekto paruošimas sudaro didelius piniginius kaštus. Atsakyme pareiškėjas taip pat nurodė, kad dėl elektros tinklų elektros perdavimo mokesčių kaštų elektros energiją labiau apsimoka tiekti šalia esantiems verslo ir privatiems subjektams. Iš pateikto atsakymo lieka neaišku kaip pareiškėjas ir kam planuoja parduoti elektros energiją, kokie būtų tiekimo kaštai ir kokias generuotų pajamas.</p> <p>Atsižvelgus į išdėstytas aplinkybes, techninis projektas nesusietas su verslo planu, verslo plano prognozės nepagrįstos dokumentais – neužtikrintas biudžetų gamybai reikalingas žaliavų kiekis, finansinės atskaitomybės dokumentuose neapskaitytos galvijų išigijimo bei elektros dalies projekto parengimo išlaidos, kurios dar labiau padidintų projekto vertę ir sumažintų finansavimo pagrįstumą.</p> <p>Įgyvendinimo taisyklių 17.1 papunktyje nurodyta, kad pareiškėjui parama negali būti suteikiama, jei pareiškėjas neatitinka Taisyklių VI skyriuje nustatytų tinkamumo gauti paramą sąlygų ir reikalavimų, o 17.2 papunktyje nurodyta, kad parama negali būti skiriama ir tada, kai paramos paraiškoje arba pridedamuose dokumentuose ar pagal Agentūros paklausimą pateiktuose dokumentuose pareiškėjas Agentūrai pateikė neteisingą informaciją.</p> <p>Taisyklių 16.14 papunktyje nurodyta, kad paramos gavėjas verslo plane įrodo, kad ūkis atitinka ekonominio gyvybingumo rodiklius, nustatytus Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose</p>
--	--	---

			<p>Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Ekonominio gyvybingumo taisyklės). Ūkio atitiktis ekonominio gyvybingumo rodikliams tikrinama tinkamumo vertinimo metu.</p> <p>Ekonominio gyvybingumo taisyklių 13.4 papunktyje nustatyta, kad ūkio subjektai laikomi netinkamais finansinei paramai gauti, kaip neatitinkantys ekonominio gyvybingumo tinkamumo kriterijaus, jei nepagrįstas projekto finansavimas iki paramos gavimo (atsižvelgiant į taikomą paramos mokėjimo būdą).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjui buvo išsiųsti Paklausimai Nr. 1-4 , suteikiant galimybę paraiškos vertinimo metu tikslinti atitiktį Įgyvendinimo taisyklių 16.6, 16.7, 16.14 papunkčiuose nustatytiems tinkamumo skirti paramą reikalavimams, o pareiškėjas jų tinkamai nepataisė, nepagrindė, todėl projektas yra netinkamas gauti paramą.</p> <p>Vadovaujantis Ekonominio gyvybingumo taisyklių 14 punktu, Ūkio subjektams, kurie pripažinti neatitinkančiais ekonominio gyvybingumo tinkamumo kriterijaus dėl 13 punkte nurodytų priežasčių, ekonominį gyvybingumą apibūdinantys rodikliai neskaičiuojami.</p>
--	--	--	---

Posėdžio pirmininkas

Posėdžio sekretorė

Egidijus Viskontas

Snieguolė Valiulienė

Projektų atrankos komiteto nariai:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....